

Dosarul nr. 2ra-31/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Marciuc Anatoli,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marciuc Anatoli
împotriva lui Musteață Oleg cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Marciuc Anatoli și a fost menținută hotărârea din 07 martie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 21 septembrie 2017 Marciuc Anatoli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Musteață Oleg cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 10 septembrie 2013 între el în
calitate de „partener nr. 1” și Musteață Oleg în calitate de „partener nr. 2” a fost
încheiat contractul de coparticipare comună la investiție în construcție, prin care
ultimul s-a obligat să investească în construcția blocului locativ situat în mun.
XXXXX, suma de 209 000 de Euro, iar, dânsul la rândul său să transmită în
proprietatea pârâtului spațiul comercial nivelul I, apartamentele nr. 2, 3, 10, 11, 12, 14
și 29, în contul sumei investite de către Musteață Oleg în construcția bunului imobil
menționat.

A notat că, conform pct. 2.1.1 și 2.1.2 din contractul menționat, s-a obligat să
transmită imobilele către Musteață Oleg prin contractele de vânzare-cumpărare, iar,
mijloacele bănești obținute în rezultatul tranzacțiilor să fie transmise pârâtului în
momentul efectuării/perfectării actelor juridice. Potrivit pct. 2.2.1 din contract,
Musteață Oleg s-a obligat să investească suma de 209 000 de Euro până la sfârșitul
lunii februarie 2015.

Reclamantul a invocat că, deși a transmis prin contract de vânzare-cumpărare bunurile imobile stabilite la pct. 1.3 din contract către persoanele indicate de către pârât, încă în anul 2014, totuși, până în prezent ultimul nu și-a executat integral obligațiile de plată asumate, achitând doar suma de 126 000 de Euro, înregistrând la moment o datorie față de el în sumă de 83 000 de Euro.

A afirmat că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, l-a somat pe Musteață Oleg atât verbal, cât și telefonic privind achitarea benevolă a sumei restante de 83 000 de Euro și îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor contractuale, însă, de fiecare dată pârâtul făcea doar promisiuni. La 06 iulie 2017 a expediat în adresa pârâtului pretenția nr. 01/07, solicitând achitarea datoriei în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării pretenției, însă nu s-a soldat cu succes.

Marciuc Anatoli a solicitat încasarea din contul lui Musteață Oleg a sumei de 83 000 de Euro cu titlu de datorie și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 17 iulie 2018, Marciuc Anatoli a depus cerere de completare a temeiurilor acțiunii, invocând că de fapt, între părți a fost încheiat contract de societate civilă, or, conform art. 1339 din Codul civil (în redacția până la modificările din 01 martie 2019), prin contract de societate civilă, două sau mai multe persoane (asociații, participanți) se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile.

Reclamantul a susținut că în situația în care dânsul și-a executat integral obligațiile contractuale față de pârâtul Musteață Oleg în baza contactului de coparticipare comună la investiții în construcție din 10 septembrie 2013, iar, ultimul nu a achitat integral prestația promisă, rezultă că această constituie o îmbogățire fără justă cauză în favoarea pârâtului.

Prin hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Marciuc Anatoli a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 aprilie 2019 Marciuc Anatoli, reprezentat de avocatul Loghinescu Petru, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marciuc Anatoli și a fost menținută hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 30 iulie 2020 Marciuc Anatoli a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, fiind emisă cu examinarea superficială a prezentei spețe și aprecierea arbitrară a probelor administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de probele anexate la actele cauzei (extrasul din Registrul bunurilor imobile și contractele de vânzare-cumpărare) din care rezultă executarea obligațiilor asumate de către el conform pct. 2.1.1 și 2.1.2 al contractului de coparticipare comună la investiție în construcție din 10 septembrie 2013.

Recurentul consideră că instanțele de judecată eronat au ajuns la concluzia că Musteață Oleg și-a îndeplinit integral obligațiile asumate, investind în construcția bunului imobil suma de 209 275 de Euro, iar, dânsul nu a executat prevederile pct. 2.1.3 din contractul de investiții în construcție din 10 septembrie 2013, or, intimatul nu i-a înaintat pretenții în acest sens. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

A afirmat că instanțele de judecată au analizat superficial probele anexate la actele cauzei, or, recipisele prezentate de Musteață Oleg și contractele de prestare a serviciilor încheiate între el și persoanele terțe nu se referă la executarea clauzelor contractului de coparticipare din 10 septembrie 2013. Intimatul Musteață Oleg a efectuat investiții doar în sumă de 126 000 de Euro. Iar, contractul de coparticipare comună la investiție în construcție din 10 septembrie 2013 este semnat între el și Musteață Oleg, dar nicidecum între alte părți.

Recurentul a menționat că Musteață Oleg în perioada anilor 2014 – 2019 nu i-a înaintat pretenții privind obligarea executării corespunzătoare a pct. 2.1.3 din contractul din 10 septembrie 2013. Intimatul și-a dat acordul l-a înstrăinarea bunurilor imobile ap. nr. 2 și 3 și în cazul celorlalte bunuri indicate în contractul de investiții.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 21 iulie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Marciuc Anatoli și avocatului acestuia Loghinescu Petru la 27 iulie 2020 (f.d. 51, vol. II), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către aceștia.

Astfel, recursul declarat la 30 iulie 2020, este în termen.

La 15 septembrie 2020 în adresa intimatului Musteață Oleg și a reprezentantului acestuia, avocatul Țurcanu Adriana a fost expediată copia recursului declarat de Marciuc Anatoli, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 78, volumul II).

La 12 octombrie 2020 Musteață Oleg, reprezentat de avocatul Țurcanu Adrian, a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Marciuc Anatoli, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Intimatul a menționat că, conform contractului de coparticipare comună la investiție în construcție din 10 septembrie 2013, în schimbul investiției în cuantum de 209 000 de Euro, Marciuc Anatoli urma să-i transmită în proprietatea lui mai multe bunuri imobile, și anume tot spațiul comercial de la nivelul 1 și apartamentele cu nr. 2, 3, 10, 11, 12, 14, 29. De fapt, Marciuc Anatoli și-a

executat parțial obligațiile contractuale, transmitându-i următoarele bunuri imobile: spațiul comercial de la nivelul 1 al blocului locativ a fost vândut către SRL „Olemus Grup”, entitate al cărei beneficiar este el, la prețul de 40 695 de Euro în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 14 mai 2014 și apartamentele cu nr. 10, 11, 12, 14 și 29 din blocul locativ. Însă, apartamentele nr. 2 și nr. 3 din blocul locativ, contrar prevederilor contractuale, au fost înstrăinate de către Marciuc Anatoli unor terțe persoane și anume: apartamentul nr. 2 a fost înstrăinat lui Șvițchii Roman la prețul de 18.000 de Euro, iar apartamentul nr. 3 a fost înstrăinat Arinei Chirașciuc la prețul de 20.000 de Euro.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 23 decembrie 2020 a considerat recursul declarat de Marciuc Anatoli admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 10 septembrie 2013, Marciuc Anatoli în calitate de „partener nr. 1” și Musteață Oleg în calitate de „partener nr. 2” au încheiat contractul de coparticipare comună la investiție în construcție, prin care Musteață Oleg s-a obligat să investească în construcția blocului locativ situat în XXXXX, suma de 209 000 de Euro, iar, Marciuc Anatoli să-i transmită în proprietate spațiul comercial nivelul I, apartamentele nr. 2, 3, 10, 11, 12, 14 și 29, în contul sumei investite de către partener nr. 2 în construcția bunului imobil (f.d. 9-11).

Potrivit pct. 2.1.1 și 2.1.2 din contractul din 10 septembrie 2013, Marciuc Anatoli s-a obligat să transmită imobilele lui Musteață Oleg în temeiul contractelor de vânzare-cumpărare, iar, în privința mijloacele bănești obținute în acest sens au convenit transmiterea acestora ultimului în momentul efectuării/perfectării tranzacțiilor.

În temeiul pct. 2.2.1 al aceluiași contract, Musteață Oleg s-a obligat să investească 209 000 de euro până la sfârșitul lunii februarie 2015.

Conform pct. 2.1.3 din contract, Marciuc Anatoli nu este în drept să vândă spațiile destinate lui Musteață Oleg ce urmează să fie transmise acestuia, fără informarea și consimțământul lui și nici o operațiune nu se efectuează fără participarea „partenerului nr. 2”.

Înaintând prezenta acțiune, Marciuc Anatoli a solicitat încasarea din contul lui

Musteață Oleg a sumei de 83 000 de Euro cu titlu de datorie și a cheltuielilor de judecată, invocând că pârâtul a investit în construcția bunului imobil doar suma de 126 000 de euro.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de Marciuc Anatoli.

Ulterior, instanța de apel, fiind învestită cu judecarea apelului declarat de Marciuc Anatoli, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia și a menținut hotărârea primei instanțe, considerând-o legală și întemeiată.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au respins acțiunea depusă de către Marciuc Anatoli.

Conform art. 8 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Conform art. 512 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 514 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 572 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) prevede că, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 666 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În conformitate cu art. 667 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Analizând dispozițiile normelor citate în coraport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanțelor ierarhic inferioare una corectă, în situația în care nu s-a făcut dovada celor pretinse, acțiunea înaintată nefiind probată, iar, în lipsa unor probe pertinente și admisibile privind existența obligației de plată a lui Oleg Musteață, este nejustificată solicitarea recurentului privind încasarea datoriei în mărime de 83 000 de euro.

Or, realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce privește respectarea sarcinii probațiunii, iar, partea care reclamă încălcarea unui drept prin prisma raționamentului instituit la art. 5 coroborat cu art.

118 alin.(1) din Codul de procedură civilă urmează să demonstreze temeinicia acestuia, pe când la caz, Marciuc Anatoli nu a realizat pe deplin această sarcină.

Astfel, Marciuc Anatoli, deși pretinde nerespectarea de către Musteață Oleg a prevederilor contractului de investiție din 10 septembrie 2013, totuși, actele cauzei demonstrează contrariul, or, respectivul contract fiind unul sinalagmatic, generează drepturi și obligații nu doar pentru o parte contractantă, dar pentru ambele părți.

Potrivit materialelor cauzei, Marciuc Anatoli și-a executat parțial obligațiile contractuale, transmițând intimatului următoarele bunuri imobile: spațiul comercial de la nivelul 1 al blocului locativ a fost vândut către SRL „Olemus Grup”, entitate al cărei beneficiar este Musteață Oleg, la prețul de 40 695 de Euro în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 14 mai 2014 și apartamentele cu nr. 10, 11, 12, 14 și 29 din blocul locativ, fapt recunoscut de ambele părți.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare just au reținut că prin contractul din 10 septembrie 2013, Marciuc Anatoli s-a obligat să vândă spațiile destinate lui Musteață Oleg doar cu informarea și consimțământul acestuia și că nu va efectua nicio operațiune fără participarea ultimului.

Însă, ignorând aceste clauze contractuale, recurentul, fără consimțământul intimatului, a înstrăinat încăperile destinate ultimului și anume, apartamentele nr. 2, nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 47 m.p. și nr. 3, cu nr. cadastral XXXXX și suprafața totală de 50,2 m.p, situate în XXXXX, unor terțe persoane – Șvițchii Roman și Chirașciuc Arina, fapt ce se confirmă prin extrasele din Registrul bunurilor imobile (f.d. 18-19 volumul I).

Prin urmare, solicitarea lui Marciuc Anatoli de încasare a pretinsei datorii din contul lui Musteață Oleg este neîntemeiată, depășind limita răspunderii acestuia. Iar, afirmația recurentului precum că a înstrăinat apartamentele nr. 2 și 3 unor terțe persoane la indicația lui Musteață Oleg, este neprobată, fiind declarativă. În aceste circumstanțe, intimatul nu era obligat să achite suma integrală stabilită de părți.

Date fiind cele relevate, instanțele ierarhic inferioare just au respins acțiunea depusă de Marciuc Anatoli împotriva lui Musteață Oleg cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Marciuc Anatoli.

Se menține decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de

chemare în judecată depusă de Marciuc Anatoli împotriva lui Musteață Oleg cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic